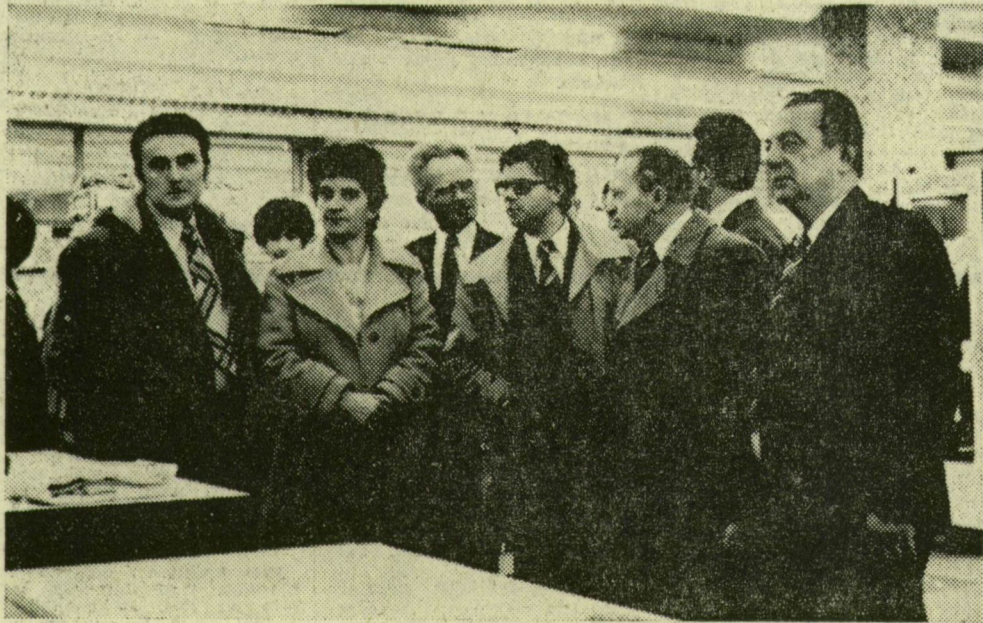


Lengyel vendégeink Hódmezővásárhelyen



Egyedi Zoltán felvétele

A küldöttség a HÓD-áruházal ismerkedik

A megyénkben baráti látogatáson tartózkodó lengyel párt- és tanácsi küldöttség tegnapi programjában vásárhelyi látogatás szerepelt. Vendégeink Klemens Kwiatkowski, a LEMP Lódzi megyei jogú városi bizottsága másodtitkárának vezetésével először a városi pártbizottságot keresték fel, ahol dr. Szalontai József első titkár és dr. Csatorjai Antal, a városi tanács elnöke fogadták őket. A küldöttség kíséretében volt Szabó Sándor, a megyei pártbizottság titkára és Papdi József, a megyei pártbizottság gazdaságpolitikai osztályának vezetője is. Vásárhely felszabadulás utáni fejlődéséről, gazdasági és szellemi életéről dr. Szalontai

József tájékoztatta a lengyel elvtársakat, akik különösen a város művészeti múltjáról és jelenéről, a mezőgazdaság átszervezése utáni helyzetéről és a tanyai lakosság jövőjéről érdeklődtek.

A tájékoztatót követően a küldöttség a Delta Kereskedelmi Vállalat központjába látogatott, ahol Fekete Sándor igazgató és Bán Sándor, a vállalat pártszervezetének titkára fogadta őket.

Délután a HÓDIKÓT-öt kereste fel a küldöttség, ahol Árvai Jenő vezérigazgató fogadta a vendégeket. Lengyel barátaink nagy érdeklődéssel hallgatták a textilipari rekonstrukció itteni eredményeiről, a vállalat helyzetéről szóló ismertetőt. Szó esett

a kollektív szerződés szerepéről, a munkaslakás-építési vállalati eredményeiről és problémáiról, valamint az időszaki ifjúságpolitikai feladatokról.

A program nagy tetszéssel és elismeréssel fogadott termékbemutatóval, kötetlen eszmecserevel zárult.

Lódzi vendégeink tegnap az esti órákban baráti eszmecsere keretében ismét találkoztak dr. Komócsin Mihállyal, a megyei pártbizottság első titkárával, dr. Perjesi Lászlóval, a megyei tanács elnökével és más megyei vezetőkkel.

Programjuk ma, pénteken is folytatódik, majd Budapestre utaznak, ahonnan szombaton repülőgéppel térnek vissza Varsóba.

A megyei NEB vizsgálata

Gondok a zöldségkereskedelemben

Körülbtekintő vizsgálatok anyagát összegezte Balázs Lajos elnökletével tegnap tartott ülésén a Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság. Megvizsgálta többek között az elmúlt ötéves tervben beszerzett korszerű és nagy értékű termelő gépek kihasználását a könnyűipari és gépipari vállalatoknál, egy 1971-ben végzett vizsgálatra visszatérve azt is, hogyan gazdálkodnak a kutatóintézetek drága műszerekkel, és napirenden szerepelt a zöldségfélék átvételének tapasztalatait összegező jelentés is.

A zöldségellátás gondjait az árak fokozatos és sokszor indokolatlan emelkedése jelzi. Megyénk, ha kedvező körülmények játszanak közre, bőven termi a zöldséget. Nálunk tehát az az izgalmas kérdés, megveszik-e mindig olyan áron a termelőtől, hogy később is érdemes legyen vele foglalkozni kisüzemben és nagy gazdaságban egyaránt. A népi ellenőrök azt tapasztalták, minden olyan zöldséget átvett a főlvasárló kereskedelem, amelyre előzőleg vele szerződést kötöttek.

A biztonságos értékesítés alapja tehát továbbra is a szerződés, ha azt a termelő is és a kereskedelem is komolyan veszi. Idén arra is akadt példa bőven, hogy a szerződésben rögzített zöldséget a termelő nem mindig oda vitte, ahol szerződést kötött rá, a többet ígért más vállalat sokszor előnyben részesült. Sajnos, a szerződés nélkül termelt zöldségnél akadózott az átvétel. Idén is sok vitára adott alkalmat, hogy a főlvasárlók nem egyformán minősítik a termékeket, sok múlik azon is, a vevő bírja jobban a vitát, vagy a kereskedő, meg azon is, akkor éppen mennyi árut kínálnak átvételre.

Jól tudjuk, intézkedések egész sora született a zöldségtermesztés támogatására, jobb szervezésére, feltűnő tehát, ha kulcs helyzetben lévő vállalatról szólva azt mondja a jelentés, hogy a szabad felvásárlás árának csak egy része ösztönöz további termelésre, a másik része kimondottan visszaszorító ár. Azt jelenti ez, hogy nem utasítja vissza a portékát a kereskedelem — hiszen rendelt van rá, hogy át kell vennie, ami emberi fogyasztásra alkalmas —, inkább olyan árat mond érte, amiből a termelő maga fordul vissza, vagy kénytelen úgy eladni a zöldségét, hogy a termelés költségei sem térülnek meg.

Indokolatlanul nagyra tartják a népi ellenőrök a nagykereskedelmi árrést a

kiskereskedelmihez viszonyítva, pedig a kiskereskedelem árrése önmagában is magas. A MEK árrése egy év alatt lényegesen nőtt, annak ellenére, hogy a megyei tanács vb mezőgazdasági és kereskedelmi osztálya által kiadott irányelvek határozottan főlvasárló vállalatokat, hogy a haszonkulcs mérséklésével végezzék árszabályozást. Ezt a főlhívást a MEK nem vette figyelembe.

Megyénkben nem hozott teljes sikert az a központi elképzelés sem, hogy az áru útjának a lerövidítése érdekében a kiskereskedelmi boltok is végezzenek főlvasárlást és a főlösleget továbbítsák a MEK raktáraiba. Megállapította a vizsgálat, hogy a főlvasárlásra kijelölt boltok egy része hiányos adottságú, raktározási, tárolási lehetőségei szűkösek. Azt is tapasztalta a vizsgálat, hogy más megyék MEK vállalatai

annyira rivalizálnak egymás között, hogy sokszor lényegesen magasabb főlvasárlási árat alkalmaz az egyik, mint a másik. Az is előfordul, hogy a dupláját. Ez a tény önmagában csábít a szerződéses fejelem megsértésére.

A megyénkben folytatott tájékoztató része egy széles körű országos vizsgálatnak.

A megyei Népi Ellenőrzési Bizottság által elfogadott javaslatok kiternek többek között arra, hogy a termelők és a főlvasárlók között minősítési vitákban szükség esetén tanácsi szakértő döntson, hiszen rendelkezés van rá. Javasolja a bizottság azt is, hogy a MEK-nél képződő pénzügyi alapokat a közös vállalat eredeti földadatainak megvalósítására használja fel, a főlvasárlási és fogyasztói ár kialakításának jelenlegi rendszerét vizsgálja felül, és a két-három naponkénti változtatás helyett tartósabb árak kialakítására törekedjen, a változásokat pedig mindig időben jelezze. Előfordult ugyanis igen gyakran, hogy az ár megállapításánál már kényszerhelyzetben van a termelő, mert áruja gyorsan romlik. Az előrejelzés természetesen a termelőkre is vonatkozik, nekik is tudniuk kell, hogy a következő napokban miből mennyit kínálnak föl a kereskedelemnek.

Mindenki egyeteme

Olyan nagyszabású ismeretterjesztő sorozatot, mint a Magyar Televízió Szabadegyeteme, eddig csak a BBC és a japán tévé sugározott. És mindjárt tegyük hozzá azt is: olyan példás összehangoltsággal és eredménnyel, emlekezünk szerint, nem dolgozott még együtt más ismeretterjesztő fórumokkal a televízió, mint most, a szabadegyetem kapcsán a Tudományos Ismeretterjesztő Társulattal. A megyeszékhelyeken és Budapesten konzultációs központokat létesítettek a TIT helyi szervezetei, ahol rendszeresen, körülbelül három-öt adás után találkozunk a nézők és a szakemberek — a témák szabadegyetemi formák közötti megvitattatása céljából. A TIT szervezettek bérleteket is adtak ki, és a legkiválóbb előadók kérték fel a konzultációk vezetésére, akik Budapesten, a Természettudományi Stúdióban országosan egységes útmutatást kaptak feladataik megoldásához. A TIT különkiadványokat is kibocsátott számukra, ezek az egyes adások témáinak korszerű értelmezéséhez adnak segédanyagot.

Szegeden a November 7. Művelődési Központban kapott helyet a szabadegyetem közönsége, az első konzultáció már lezajlott. A résztvevők — kérdéseikre dr. Kocsondi András egyetemi docens válaszolt — között feltűnően sokan voltak a fiatalok. Bár nehéz lenne pontosan megállapítani, kik és ahányan nézik Szegeden az adásokat, a TIT-bérletek vásárlóinak összetétele valószínűleg jól tükrözi — kicsiben — a valóságot. Összesen 145 bérlet kelt el. Főként egyetemi és főiskolai hallgatók, középiskolások, szocialista brigádtagok, a felsőoktatási intézményekbe előfelvett, katonadejüket töltő fiatalok vásárolták meg a konzultációk látogatására jogosító bérleteket.

A nézők jóval többen vannak. Jellemző az érdeklődésre, hogy az Élet és Tudomány Tudáspróba című, a tévesorozatra épülő pályázatra jórészt azok neveztek, akik a konzultáció helyett ezt, az írásos tudáspróbát részesítik előnyben. A Radnóti gimnázium harmadikos tanulója — Ertsey Péter, Bus Gábor, Dósa Imre — például, akik elmondták: a tévéadások anyaga kifűnően egészíti ki az iskolai biológia, kémia, fizika tananyagát. A három diák a gimnáziumi fakultatív tantárgycsoportos oktatási kísérlet keretében, tehát a hagyományosnál intenzívebben tanulja a három tantárgyat. A tévesorozat ismereteiket összefoglaló, a tudományágak összefüggéseit és lényegi szempontjait kiemelő jellege különösen értékes számukra. A másornak ez az átfogó, ismereteket rendszerező jellege vonzza egyébként az idősebb korosztály képviselőit is: aki korábbi tanulmányából kevésbé emlékszik a részletekre, nincs is szüksége „napra kész”, konkrét tudásra, de a főbb összefüggéseket ismeretét, megkövetelő természet tudományos műveltségre igen — rendszeres nézője e sorozatnak.

Az első, jól sikerült konzultáció — és reméljük, az Élet és Tudományban folyamatosan közzétett pályázati eredmények — alapján úgy tűnik: ezáltal valóban feltűnően nyilvánul, hogy Szeged az iskolák városa is, vagy ahogy mondani szoktuk, „egyetemi város”. A szabadegyetem népszerűsége ugyanis viszonylag széles lakosságrétegek nagyfokú önművelő hajlandóságáról és képességéről árulkodik.

Házhelyek Szőregen

Döntés a dorozsmai putrik ügyében

Szeged megyei város tanácsának végrehajtó bizottsága 1973-ban házhelyeket alakított ki Szőregen családiház-építésre kisajátítással. Az akcióra mintegy kétmillió forintot költött a város, s még további költségeken kell kiépíteni a közbiztonság és a villanyhálózatot, a vízvezetési árkokat és betonlapok szükségesek a járdaépítéshez. A vb tegnapi ülésén határozat született a házhelyek felhasználására. Összesen 43 telket alakítottak ki, ezekből építésre 41 használható. Harminc telket az OTP értékesít, mivel az alapközművelés már elkészült. A kiépített utcákban levő telkek négyzögölenkénti árat 300 forintban határozták meg, a kiépítetlen utcák telkeit 290 forintban. Néhány házhelyet cseretelekként használnak fel.

A végrehajtó bizottság kijelölte — az SZMT-vel egyetértésben — a Szeged városi közös munkaügyi döntőbizottság tagjait. A következőket delegálta a bizottságba: Rácz József nyugdíjast, Tóth Józsefet, a Városgazdálkodási Vállalat dolgozóját, Harsányi József nyugdíjast, Kiss Sándor nyugdíjast és Gyimesi István nyugdíjast.

A DEFAG vezetői is hivatalosak voltak a vb tegnapi ülésére, ugyanis a falemezgyárban tartott ellenőrzés tapasztalatai is a testület elé kerültek. A művelődési, az egészségügyi és a munkaügyi tevékenység volt az ellenőrzés témája. A DEFAG elismerésre méltó figyelemmel gondoskodik dolgozóiról, a vizsgálat alapján mégis több

hasznos intézkedést ajánlott a tanács a vállalatnak. Felhívta a figyelmet a könyvtár fejlesztésének szükségességére, a kulturális keret felhasználásának szigorúbb elbírálására és eredeti rendeltetéséhez közelebb eső célok szolgálatára, a dolgozók iskoláztatásának további szorgalmazására, a szociális gondoskodás fejlesztésére, a TMK üzemszociális berendezésének felújítására. A vállalat képviselői a vb ajánlásait magukéva tették, s kifejezték készségüket azok megvalósítására.

Igen élénk vita alakult ki a telepen élő cigánylakosság

helyzetéről, a kiskundorozsmai telep lehetséges sorsáról. A vb programot dolgozott ki az itt levő áldatlan állapotok fokozatos megszüntetésére. Az erről készült jelentés szerint jelenleg mintegy 450 lakosa van ennek a telepnek, s a munkaképeseknek csak töredéke dolgozik. Egy-egy viskóban 10—15-en is élnek, a közegészségügyi helyzet minősíthetetlen, a környezettel szembeni igénytelenség elképesztő. A megoldás csak egy lehet: a telep teljes és végleges megszüntetése, az itt élő lakosok munkára szoktatása, beilleszkedésük a társadalomba.

Üzemegészségügy

Az elmúlt három évben Csongrád megye üzemorvosi helyzete javult, bár nem megfélelően. Több üzemorvos rendel az idén Szegeden, mint korábban, de Csongrádon a FÜTÖBER és a Tisza Bútoripari Vállalatnál nyugdíjba ment az üzemorvos, azóta nincs, aki ezt az állást elfoglalja. Hiányoznak a megyében az üzemorvosok, s a gyárakban jelenleg csupán 18 fő foglalkozású orvost tartanak nyilván. Közülük tízenöt Szegeden dolgoznak. Nemcsak fő, hanem részállásban is munkálkodnak néhány órában naponta az orvosok. Szeged 34 üzemében, négy ipari szövetkezetében és három mezőgazdasági kollektívájában látnak el üzemorvosi szolgálatot. A

megyénkben több mint 470 ezren keresik a gyógyulást ilyen formában, s ebből háromezre mezőgazdasági dolgozó. Ezek a számadatok is elhangzottak tegnap Szegeden, az SZMT-székházban tartott Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának ülésén.

Dr. Pavlovity Darinka megyei üzami főorvosnő az írásbeli anyaghoz fűzött kiemelésében elmondta, hogy javult a helyzet, de nem megnyugtató az üzemek, vállalatok orvosi ellátása. Intézkedések szükségesek, s ezt dr. Agoston József, az SZMT vezető titkára is megerősítette felszólalásában. A minisztertanácsi rendelet szerint tovább kell fejleszteni az üzemegészségügyi hálóza-

t, s meg kell oldani a mezőgazdasági dolgozók szervezettebb orvosi ellátását is. Különös hangsúlyt kap ez Csongrád megyében, ahol például hat állami gazdaságban, 83 térszében kellene megelőző, felvilágosító munkát végezniük az orvosoknak, egészségügyi dolgozóknak. A szakszervezet segítségével ajánlotta fel.

A tegnapi ülésen — amelyen részt vett Oláh Miklós, a megyei pártbizottság munkatársa, Kormos László, a SZOT szervezési és Sáska Sándor, a SZOT kereskedelmi osztályának képviselője is —, a többi között megvitatották és elfogadták a munkásosztály helyzetéről szóló párthatározat szakszervezeti végrehajtásával foglalkozó jelentést.